

WYROK Z DNIA 28 LISTOPADA 2001 R.*

II KKN 304/01

Uchylenie po dniu 17 października 2001 r. w trybie kasacji wyroku sądu rejonowego jako odwoławczego, tzn. wyroku wydanego przez ten sąd w wyniku rozpoznania odwołania od orzeczenia kolegium do spraw wykroczeń, oznacza, że przedmiotem ponownego rozpoznania staje się znów odwołanie od orzeczenia kolegium, a tym samym sprawę należy przekazać sądowi rejonowemu do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym, a nie do rozpoznania w pierwszej instancji.

Przewodniczący: sędzia SN H. Gordon-Krakowska.

Sędziowie SN: T. Grzegorzcyk (sprawozdawca), W. Kozielowicz.

Prokurator Prokuratury Krajowej: J. Gemra.

Sąd po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2001 r. sprawy Filipa S., skazanego z art. 86 § 1 k.w., z powodu kasacji, wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich na korzyść skazanego od wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 11 stycznia 2001 r., zmieniającego orzeczenie Kolegium do Spraw Wykroczeń przy Sądzie Rejonowym w W. z dnia 18 października 2000 r.

u c h y l i ł zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego i przekazał sprawę temu sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym

---

* odmienny pogląd wyrażono w orzeczeniu opublikowanym w OSNKW 2002 z. 1-2 poz. 12 wraz ze zdaniem odrębnym

Z u z a s a d n i e n i a :

Filip S. został, orzeczeniem Kolegium do Spraw Wykroczeń przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy Pragi z dnia 18 października 2000 r., uznany winnym tego, że w dniu 3 czerwca 2000 r. w W. spowodował zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że kierując samochodem marki „Peugeot 205”, zbliżając się do przejścia dla pieszych, nie zachował szczególnej ostrożności, w wyniku czego doprowadził do zderzenia z kierującym rowerem Michałem Ś., lat 12, jadącym wzdłuż przejścia dla pieszych, który doznał lekkich obrażeń ciała, przy jednoczesnym uszkodzeniu samochodu „Peugeot 205” na około 2000 zł, a roweru na około 500 zł, tj. czynu określonego w art. 86 § 1 k.w., i wymierzył mu za to karę grzywny 400 zł. W wyniku odwołania się obwinionego od tego orzeczenia do sądu, Sąd Rejonowy w W., wyrokiem z dnia 11 stycznia 2001 r., zmienił zaskarżone orzeczenie w ten tylko sposób, że zmniejszył karę grzywny do 100 zł. Od orzeczenia tego kasację na korzyść oskarżonego wywiódł Rzecznik Praw Obywatelskich (...). Skarżący wnosił o uchylenie wyroku Sądu Rejonowego i przekazanie sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania.

Rozpatrując tę kasację, Sąd Najwyższy zważył, co następuje (...):

(..) W tym miejscu, skoro kasacja okazuje się zasadna, pojawia się kwestia organu, jakiemu należy przekazać sprawę i postępowania, w jakim ma się ono toczyć, skoro po dniu 17 października 2001 r. zlikwidowane zostały kolegia do spraw wykroczeń. Nie budzi wątpliwości, że w niniejszej sprawie określone uchybienia pojawiły się jedynie w odniesieniu do postępowania odwoławczego. Uchylenie zaskarżonego orzeczenia Sądu Rejonowego jako sądu odwoławczego nakazuje zatem przekazanie sprawy temu sądowi do ponownego przeprowadzenia postępowania w drugiej instancji. Stosownie bowiem do art. 6 § 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. –

przepisy wprowadzające kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. Nr 106, poz. 1149) w sprawach, w których wniesiono odwołanie od orzeczenia kolegium do spraw wykroczeń, sąd rozpoznaje odwołanie, stosując przepisy dotychczasowe. Z art. 6 § 5 i 6 tej ustawy wynika z kolei, iż także odwołania składane po wejściu w życie nowego kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia mają być rozpatrywane według dotychczasowych przepisów, a za odwołania takie powinny być nawet uznane wnioski o uzasadnienie orzeczenia kolegium, złożone po dniu 17 października 2001 r., jeżeli tylko składający zachowuje terminy wynikające z dotychczasowych przepisów. Ogólnie zatem należy przyjąć, że ustawodawca założył, iż odwołania od orzeczeń kolegiów do spraw wykroczeń, wydanych przed dniem 17 października 2001 r., powinny być zawsze rozpoznane według dotychczas obowiązujących przepisów, czyli w trybie określonym w art. 512 k.p.k., bez względu na to, kiedy je złożono i w jakiej konfiguracji procesowej dochodzi do ich rozpoznania po dniu 17 października 2001 r., byle tylko przedmiotem rozpoznania po tej dacie miało być odwołanie od orzeczenia kolegium wydanego przed wejściem w życie nowego kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia. Fakt, że nie istnieją już kolegia, od decyzji których się odwołano, spowodował natomiast, że ustawodawca zabronił sądowi odwoławczemu uchylania po dniu 17 października 2001 r. zaskarżonego orzeczenia kolegium - poza sytuacją, gdy stwierdzi on powód nieważności takiego orzeczenia, kiedy to powinien przekazać sprawę sądowi właściwemu do rozpoznania w pierwszej instancji według nowych przepisów – i zezwolił nawet na orzekanie wbrew regule *ne peius*, płynącej z odpowiedniego stosowania art. 454 § 1 k.p.k. (art. 6 § 3 zd. pierwsze *in fine* i zd. drugie przep. wpraw. k.p.w.) W konsekwencji także uchylenie po dniu 17 października 2001 r. w trybie kasacji wyroku sądu rejonowego jako odwoławczego, tzn. wyroku wydanego przez ten sąd w wyniku rozpoznania odwołania od orzeczenia kolegium do spraw wykroczeń, oznacza, że

przedmiotem ponownego rozpoznania staje się znów odwołanie od orzeczenia kolegium, a tym samym sprawę należy przekazać sądowi rejonowemu do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym, a nie do rozpoznania w pierwszej instancji. Sąd ten, procedując, powinien zaś mieć na względzie treść art. 6 § 3 przep. wpraw. k.p.w. i rozpoznać to odwołanie w trybie przepisów dotychczasowych, tj. art. 512 k.p.k. Jedynie wtedy, gdyby rozpoznając kasację od takiego wyroku Sąd Najwyższy dostrzegł powód nieważności orzeczenia kolegium, o jakim mowa w art.18 c § 1 pkt 1-8 d.k.p.w., powinien, uchylając zaskarżony wyrok sądu rejonowego, przekazać sprawę temu sądowi, ale do rozpoznania w pierwszej instancji. Sąd kasacyjny nie może już bowiem przekazać kwestii nieważności orzeczenia kolegium do spraw wykroczeń do rozstrzygnięcia sądowi okręgowemu, jako uprawnionemu dotychczas do jej stwierdzania, gdyż stwierdzenie owej nieważności z urzędu lub z inicjatywy organu procesowego już nie funkcjonuje, a art. 8 § 2 przep. wpraw. k.p.w. zakłada wprowadzenie możliwości stwierdzania jej nadal, ale tylko na wniosek strony.

Mając powyższe na względzie Sąd Najwyższy, uznając kasację za zasadną, uchylił wyrok Sądu Rejonowego i przekazał mu sprawę do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym (...).